

Nenda nje!

Mazingira ni kila mahali – sisi sote tunachotakiwa kufanya ni kujifunza yanayotuhusu ni kwenda nje kuangalia yale yote yaliotuzunguka! Angalia viumbe hai na kuweza kujifunza jinsi ambapo wanaishi, jinsi wanavyokuwa, ambacho wanakula, na jinsi wanavyozaliana. Rasilimali gani ambazo wanatumia? Je wanamahusiano gani na viumbe wengine? Na vipi wanakabiliana na kila mmoja, kwako wewe, na kwa mazingira yao? Ni jinsi gani watu wanatumia rasilimali za asili ambazo zimewazunguka na kuwanufaisha. Jifunze jinsi ya kuwapenda, waangalie na kuwaheshimu jirani asilia na yale yote ambayo wanatufanyia sisi.

Mazoezi ya Kimazingira – Environmental Code Of Practice

Mazoezi ya Kimazingira

Kila wakati sisi hutembelea sehemu za asili au ya mali ya mtu mwingine, ni lazima kuchukua tahadhari katika ziara zetu kwa kuhakikisha hakuna madhara ambayo yataharibu mazingira yetu ya asili au haki anazomiliki binadamu, au kwa sisi wenyewe. Kwa hiyo siku zote ni lazima tufuate kanuni hii ya mazoezi katika mazingira (Mazoezi ya kimazingira) popote tuendakapo.

Kuwa na tahadhari:
Heshima kwa wanyamapori:
Heshima kwa watu:
Heshima kwa mali za watu:
Acha hali ya usafi na afya:

Jihadhari wewe, na watu ambao utakuwa nao pamoja, msipotee au Kujumiza!
Usijaribu kuharibu, kuwasumbua au kuwasumbua wanyama!
Wahusishe na watu wengine ambao wanatumia mazingira hayo.
Ziwache mali za watu wengine ambazo umezikuta!
Chukua takataka nyumbani, zitupe mbali, na weka maji safi!

ECO-Practice

*Usichukuwe kitu lakini kumbukumbu * Acha chochote lakini nyayo * Ua chochote lakini wakati*

Tafsiri rasmi ya Kiswahili ya kitabu hiki ilifanywa na Chuo Kikuu cha Taifa cha Zanzibar na mhariri Dr Narriman Jiddawi, Taasisi ya Sayansi ya Baharini, Chuo Kikuu cha Dar es Salaam.

Kitabu hiki kinapatikana 'online' kwa lugha ya Kiingereza na Kiswahili na kinaweza kuhamishwa au kunakiliwa bila ya malipo kutoka www.chumbeisland.com au nellhamilton.com, au email nell.chumbe@gmail.com.

© 2011 Nell Hamilton / CHICOP. Kitabu hiki kinaweza kunakiliwa chote au sehemu yake, katika umbo lolote liwalo kwa matumizi ya kitaaluma yasiyokuwa ya kupata faida, bila ya kupata ruhusa mwanzo, iwapo chanzo kitatajwa. CHICOP wapelekewe nakla ya kazi ambamo kile kilichotolewa ilitumika. Chapisho hili lisiuzwe wala kutumiwa kwa madhumuni ya kibiashara. Ni marufuku kutumia taariza zilizomo ndani ya kitabu hiki kwa matangazo. Cover images © Nell Hamilton, Jokha Abdallah, Anne Tarvainen, Anita Walther na Kyla Graham.

Kimechapwa na Rainbow Printers, Dar es Salaam.

Shukurani

Kitabu hiki kinachapishwa na Chumbe Island Coral Park kwa kushirikiana na JAMABECO, kwa msaada wa Mpango wa Eneo kwa Usimamizi Endelevu wa Zoni – Pwani za ndi za Bahari ya Hindi (ReCoMap), mpango wa Kamisheni ya Bahari ya Hindi na kufadhiliwa na Umoja wa Nchi za Ulaya.

Waandishi wanapenda kuwashukuru:

- Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali kwa uongozi na ushauri wa mitaala.
- Lina Mtwana Nordlund wa Chumbe Island Coral Park, kwa maelezo mengi yenye manufaa na maoni katika mradi wote.
- Wapitaji Dr. Sadri, wa Taasisi ya Sayansi ya Baharini, Chuo Kikuu cha Dar es Salaam, Salum Hamed, wa WIOMSA, Khamis Khalfan, wa Chumbe Island coral Park, na wajumbe wa JAMABECO kwa maoni yao yaliyosaidia kwenye nakala ya awali.
- Washiriki wa timu ya mipango shirikishi ambao walibuni na kutoa dhana ya kitabu hiki: Salum Hamed, WIOMSA, Said Al-abry, NTRC, Zahor Kassim na Hashim Muumin, Wizara ya Uvuvi na Mifugo, Iddi Hussein, SUZA, Ali Usi Basha, Idara ya Misitani na Mali asili Zisizorejeshika, Juma Khamis, MECA, Haji Hassan na Mahfoudh Hassan, JAMABECO, na Moza Nassor Abdallah, Green Pact.
- Mfasiri Kassim Dadi wa Chuo Kikuu cha Taifa cha Zanzibar.
- Baraka Kalanghe na Scola wa ReCoMap kwa msaada na uongozi.
- Mameneja wa mradi na wafanyakazi wetu wote wa Chumbe Island Coral Park na waelimishaji rika kwa ushirikiano wao katika kipindi chote cha mradi.

Kitabu hiki kimeolewa kwa vijana wote ambao wanayalinda mazingira, katika kumbukumbu ya Upendo ya Lara Muller, aliyependa bahari.

Mazingira Endelevu kwa Zanzibar

Environmental sustainability in Zanzibar

Mhariri: Nell Hamilton

Watungaji: Nell Hamilton, Jokha Omar, Narriman Jiddawi, Anita Walther,
Sophia Masuka, Elizabeth Godfrey na David Tanner

Yaliomo

1	Mazingira na uendelevu – Environment & sustainability	2
2	Bioanuwai – Biodiversity	6
3	Mikoko – Mangroves	10
4	Nyasi bahari – Seagrass	14
5	Miamba ya matumbawe – Coral reefs	18
6	Uvuvi - Fisheries	22
7	Uchafuzi wa mazingira – Pollution	26
8	Mabadiliko ya hali ya hewa – Climate change	30
9	Chukua hatua – Take action	34
10	Istilahi – Glossary	36